

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

lets spec

S ö r g e t a l e

o v e r

Geheime-Statsminister

O v e M a l l i n g,

Ridder af Elefanten, Storkors af Dannebrogen, Dannebrogsmænd, første og bestyrende Medlem af Directio-
nen for Universitetet og de lærde Skoler, Chef for
det store Kongelige Bibliothek, Kongelig
Historiograph &c. &c.

Bed Bisættelsen i Holmens Kirkes Capel
den 24de November 1829.

A f

Confessionarius Dr. Mynster.

K i ö b e n h a v n.

Sorlagt af Universitetsboghandler C. A. Reigel.

Trykt hos Hofbogtrykker E. A. S. Møller,

Naadhuusstrædet No. 45.

Den Dag, der nu vikler sig løs af Nattens
Skjød at lyse over Danmarks Sletter, finder Døe
Malling ikke mere iblandt os. Vandens, som be-
sielede dette Stov, er vegen bort til lysere Egne, og
over den ærbørdige Skikkelse dækker nu Kistens faste
Laag; disse Mure hegne mellem de Levende og de
Døde, og snart skal i den affides frebelige Døds-
mark *) Jorden skjule, hvad dens er; kun den een-
somme, takkefulde Vandrer besøger Gravens stille
Høi, men Livets Brimmel bruser udenfor, og Hans
Stemme høres ikke mere, Hans Raad er ikke mere
deri. Ligesom Han aldrig ved udvortes Glimmer

---

*) Kirkegaarden i Gjentofte.

søgte at drage noget Die til sig, saaledes har Han ogsaa villet, at naar hans Time var slaaet, da skulde Hans sidste Bei skiules for Mængdens Blik, og kun vi Faa ledsage Støvet til dets Ro. Men ligesom hans stille Liv blev i sine Virkninger fornummet vidt omkring, saaledes vil ogsaa denne eensomme Time vække Beemob, saa langt Danmark's Grændser naae, og vor Klage finde Gienlyd fra Norges Fjelde, fra Elbens Bredder, og tone ud i Rigerne, saa langt de Dancks Navn er hørt.

Thi hvilken Enefte er der i vort Folk, som hævede sig over den laveste Stræben, hvis Siel Kundskabens Straale berørte, som ikke fra sin Ungdom kiendte Dve Mallings Navn? Det Navn var paa Barnets Læbe, som det var i vise Oldingers Forsamling, og som det hørtet i Kongens Raad. — Der ere Helte, som udvide et Riges Grændser, som først grundfæste dets Magt, hvis Bedrivter vinde deres Navn en forfærdende Glands. Der ere Lovgivere, som ordne de grundede Riger, som foreskrive Tingenes Gang, anvise enhver Borger hans Ret

og hans Pligt, og allevegne fremkalde som en ny Skabning. Der ere ogsaa de, der plante Dannelsens ædle Spire, der ordne Forestillingerne i Menneskets Siel, ordne Sproget paa deres Læber, der tilbyde sig som Tolke for enhver større Tanke, for enhver oplivende Følelse, for enhver ædel Fbræt; dem betroe de hengangne Slægter deres Hæder, de vække de vordende Slægter ved Ærens, ved Dydens, ved Religionens Røst; de udbrede deres Virksomhed over enhver ~~Stad~~, ethvert Huus, i ethvert Menneskets Hierte, uden dem samle Heltene kun golde Dræner, uden dem arbejde Lovgiverne forgieves, og kunne ikke forene Folkene i det Liv, de vilde fremkalde. Blandt disse fremtraadte Malling allerede i sin Ungdom; thi tidligen havde han opflaæet Krønikens gamle Blade, og lyttet efter Sagnet's indholdsrige Røst, Dvertalelsen boede tidligen paa hans Læber, og Følelsen for alt Godt og Skønt og Stort i Hans Siel; Han skønnede enhver Fortieneste, og Hans rolige Haand holdt stadigen Billighedens Vægtstaaal. Det var en Tiid, da de aande-

Ige Kræfter paa ny mægtigen rørte sig i Danmark, da Folket higebe efter at affaste det Fremmedes Ewang, og selvstændigen at indtage sin Plads i de dannebe Folkeslags Række. Den natlige Lampe brændte i Videnskabshyrkerens Hal, og Lærterne grundede, og Digterne sang, og af Kunstnerens skabende Sjel fremtraadte nye Skikkelser. Da behøvedes der Mænd, hvis Aand kunde omfatte de forskellige Virksomheder, som kunde samle det Fordivvede, og afflibe det Raare, som ~~hendes~~ ~~til~~ ~~Folket~~, og i ~~den~~ ~~Sale~~ ~~sammens~~ smelte de gamle Lyd, som røre Hjærterne med tilsvant Kraft, og de nye, som stedse vælde frem af den evigrige Kære. Hvor fuld og klar og reen hølger sig nu ikke den danske Nafes hellige Støm gennem alle Videnskabens Krumninger, gennem alle Digtningens Lunde! Men Alle, som nu tale, hyllebe i deres Ungdom til denne Mand's Stømme, og lærte næsten de første Toner af ham, i det han tillige lærte dem Retfærd og Borgerfint, Sielsfrihed og pligtmæssig Lydighed, Barmhertighed og Fromhed, lærte dem de Dyder, hvis Glands lyser gennem

Karhundreder, og de, som kun øves i det Forbørnne, lærte dem at bruge det Liv, som er, og at tænke paa det, som kommer.

Det var ogsaa en Tid, da Folkets Tilstand i mange Henseender skulde worde en ny, tunge Lænder skulde brødes, gamle indgroede Forbørnnes Magt skulde svækkes, og nye indtrængende Forbørnnes Magt standses. Da kaldtes Malling til offentlig Embede. Flere end halvhundrede Kar ere sunkne i det Forbørnnes Skib, siden den unge Mand tog fat paa det Arbeide, som den mere end firrindstyvet aarige Elvng fortsatte indtil saa Dimer, før Herren kaldte ham til den velfortiente Hvile. Og i alle disse Kar, under alle disse Drøveltninger mødte Dvs. Mallings Navn allevegne. Ikke ad hemmelige Veje, men ad Arbeidsomheds og Retslaffens heds Vej, steg den duelige Arbeider — som hans Konge allerede kaldte ham, da han først anviste ham det Sted, hvorfra han skulde begynde — fra eet Trin til et andet, indtil han sad i Kongens øverste Raad. Andre maae sammentælle hans Livs Fdrætter, spørge

i det Høie og i det Lave, hvor Han har været og virket og gavnet. Her haster Tanken giennem det Hele, og faa Ord skulle omfatte et saa langt, saa ærefuldt, saa mangesidigen virksomt Liv. Men hvor ønskede jeg i dette Dieblif, her ved denne Riste, der indflutter faa dyrebare Levninger, at kunne tale til Danmarks hele Folk, at kunne sige til Høie og Ringe, til Gamle og Unge: kommer ihu, hvad det er, i en saadan Række af Aar villig og uførtroden at have toget Deel i Bestillinger, næsten uden Tal, hvortil Konges og Medborgeres Tillid kaldte, i al denne Tiid at have understøttet ethvert gavnligt og priisværdigt Foretagende til Enkeltes og det Heles Vel, og selv at have medvirket i de fleste, i saa lang en Tiid stedse at have holdt sit Navn blandt de Hæderligstes i Landet, og utrættet af Vanskeligheder og Besværligheder, ubøiet af Alder, af Legemsfvagthed, i Ordets egentligste Forstand næsten indtil sit sidste Aandedræt, at have arbejdet i sin Konges og sit Fædrelands Tjeneste med samme Redebonhed, Opmærksomhed og Aandsmunterhed! Jeg vilde sige

til den Slægt, som nu besidder Landet, og til den, som opvozer at indtage den forrige's Sted: lad Avind og Bagtalelse træde frem, lad dem frit fremsøre enhver Anklage, hvormed de elste at besudle ethvert ærværdigt Minde; vi ville kalde Sandheden frem, og lade den vidne for Samtid og Eftertid, vidne for Hans Afsyn, som dømmes Levende og Døde. See! vilde jeg sige, denne Mand talede tidligen i sit Liv til de Unge om Redelighed, om uegennyttig Forvaltning af Embeder i Landet; han har selv beklædt mange, vigtige, høie: har han taget Gaver, og tilløft Vinene? har Guldet klæbet ved hans Hænder? Næsten al hans Eiendom er indsluttet inden disse Fiælle. Dog ødslede han ikke med det timelige Gods; han talde tidligen til de Unge om Tarvelighed og Nøisomhed, og talede ikke tomme Ord. Aldrig bar han denne eller nogen Dyb til Skue, men J, der kiendte Ham giennem Hans lange Vandring, der kiendte Ham paa den ubvortes Vred høieste Trin, have J kiendt Nogen mere maadeholden, der kunde nøies med Mindre? Han valte de

Unga til Mod og Styrke, til Hærbelse af Legem og
 Siel; han var ikke kaldet til at dele Krigens Nøie
 og Fare, men have I kiendt Noget, stærkere til at
 udholde Legems smertor, stærkere mod Gienvordigheder
 og Sorger? Han talede om Arbeidsomhed, og hvo
 har seet Ham trættes? om Brofskab mod Konge og
 Fædreland, og naar har Han svigtet? om Retfærd-
 ighed, og hvo har fundet Hans Dre tilluft for hvad
 der var ret og billigt? om sand, ustrømtet Guds-
 frygt, og naar har Han spottet, eller naar har Han
 hyllet? Han skildrede de huuslige Dyders høie Værd,
 deres rene Lyfsalighed — at! med blødende Hierte
 vandre vi Tanken hen til den Skreds, han forlod, hvil-
 len han i al den lange Tid opløvede, hvor han nød
 den kiereste Bøn for al sin Nøie, og der spørge vi
 Hustru, Sønner, Døttre, enhver Frænde, enhver
 Ven, hvad han var som Mand og som Fader.
 Han prisede Mildhed og Barmhiertighed, og hvo
 var glædere ved at give, hiælpe, tiene? Han prisede
 Sagtmødighed og Forsonlighed, og hvo kunde saales-
 des, som Han, stille de oprørte Lidenskabers Brusfen?

hvo var villigere til at tilgive og at glemme? Han vidnebe mod Sielens Gift, alt det Ubles uforsonlige Fiende, mod den tomme Forføngelighed, i det han tillige stedsøgte at fremkalde den sande Heres velgiørende Følelse. See! ogsaa den ubvortes Heres udgød al sin Dverflødighebed over Ham, søgte Ham, medens Han ikke søgte den; men hvo har nogensinde seet, at Han brugte den for at paabyde tvungen Heres hedsdighebed? og hvo har dog seet, at Nogen vovebe mod Ham det Uvømmelige? Det var Sielens No, det var den høie sædelige Bærdighebed, som indvortes fra udbredte sig over det skønne Kaskyn; det var Bevidstheden om det lange, uplettede, i Ordets adleste Betydning anstændige Liv, der dunkelt ledsagede Ham selv, og der klart paatrængte sig Enhver, som nærmede sig til Ham.

Det er nu altsammen indhyllet, det hele Liv dunkelt ned i Forføngelighedens Grav. Men Erindringer lever, trøstende for de Uldre, vækkende for de Yngre; seer Herens Bane aaben ogsaa for Den, hvem Fødsel og Rigdom ikke begunstigede, da Han

indtraadte derpaa! I det dybe Beemod, hvormed Hjertet river sig løs fra dette Sted, er der ogsaa den dybeste, meest levende Tak til Livets og Dødens Herre. Skjøndt der kun vare faa Skikkelser af alle dem, der svandt bort fra mit Syn, som mine Mine hellere atter vilde flue, end Din, du hæderkronede Dying! dog vilde jeg ikke kalde Dig tilbage, dersom det stod til mig. Nei! Taaren i mit Øie takker Gud for det Endeligt, der blev Dig til Deel, at Du, lønnet med Din Konges Raade, med Folkets Hoiagtelse og Kierlighed, lykkelig i Dit venlige Hiem, har kunnet lægge Din Vandrestav i den rette, belsilige Stund, og forlade dette Jordiske uden smertelig Skilsmisse; jeg takker Gud, at jeg, Deeltager i Dit sidste Arbeide, har seet Dig i Dit Livs sidste Aften endnu den Samme, som jeg kiendte Dig i alle de Aar, det forundtes mig at være nærmere Vidne til Din ærefulde Wandel. Nei! jeg vilde ikke kalde Dig tilbage, at jeg skulde seet Dig vandre kun som en Skygge af det Forbigangne, seet Sygdomme langsomt fortære den Stærkes Kraft.

Langt hellere end at skue dette, vil jeg i min Siels Alvor, i mit Hjertes Beemod gaae til Din tause Grav, hvor Du har villet, at dine Been skulle hvile, ved de Steder, hvor Du saa mangen Gang i Naturens Skjød fandt Hvile efter Dagens Arbeide, og ny Kraft til den næste Morgen. Der gaaer Vandrerer forbi, og siger til den Anden: hist er Dve Mallings Grav; og enhver Danskt Kiender det Navn, og i ethvert Hjerte vækker den Lyd de forunderlige Følelser, i hvilke Grefrygt og Taknemmelighed blande sig med Savn og med Trøst. Paa Graven henlægger Fædrelandet den Krands, som Du saa ofte, saa gjerne har raakt Andre. I den Krands fletter Borgerindet sit Egeløv, og Videnskab og Kunst sine Laurbær, og ægtefabelig og sønlig og datterlig Kierlighed sine Cypreser. I den Krands flettes ogsaa mangt et Blomster, som stille og bly neppe voer at begiere sin Plads; det er from Hengivenheds Gave, men Taknemmeligheds Laarer have bedugget den, og ville bevare den fra at visne. Ja, faderlige Ven! Taknemmeligheds Laarer have ogsaa væ-

det det Blomster, jeg i denne Time flettede i den store Krands; Du vil ikke forsmaae det, det rækkes Dig fra et Hierte, som Du ogsaa har elsket, og som aldrig glemmer Dig, saa længe det flaaer. — Hisset — o I Danmarks Hædermænd fra den Slægt, som er sunken, Alle denne Mand's Forbundne, hans Ungdoms Venner, hans Mandboms Medarbeidere, eller fremlevede ved hans Haand! nu tilhører Han Eder's store, skinnende Forsamling, og I føre Ham til den evige Dommer og Forbærner, som alene rækker den uforkrænkelige Krands.
